

GODS GENADE VOOR KAÏN

HJM Sales, 06-10-2017

Geliefde broeders en zusters, wellicht heeft u net als ik wel eens nagedacht over de reden waarom Kaïn's offer aan God afgewezen werd, terwijl Abel's offer geaccepteerd werd. Ik begreep het niet ten volle. Want Kaïn bedoelde het toch ook goed? En de uitleg dat Abel's offer het Kruisoffer typeerde van onze Heiland, de Here Jezus Christus, dát kon Kaïn toch nog zeker niet hebben geweten, dan wel begrepen? Waarom werd zijn offer dan tóch door God afgewezen? (NB, Kaïn's offer werd afgewezen vóórdát hij Abel vermoordde!) God is toch een God van Genade? De periode van de Wet gold toch nog niet? God stelde Zijn Wet toch pas veel later in aan de voet van de berg Sinaï?

Dat Kaïn boosaardig en gruwelijk handelde in het vermoorden van zijn broer is evident. Maar laten we de relevante bijbelteksten eens onderzoeken en ontdekken dat Gods Genade voor Kaïn ook in deze gebeurtenis overweldigend groot was.

Gen. 4:1-8 (SV) – *“En Adam bekende Heva, zijn huisvrouw, en zij werd zwanger, en baarde, Kaïn, en zeide: Ik heb een man van den HEERE verkregen! En zij voer voort te baren zijn broeder Habel; en Habel werd een schaapherder, en Kaïn werd een landbouwer. En het geschiedde ten einde van enige dagen, dat Kaïn van de vrucht des lands den HEERE offer bracht. En Habel bracht ook van de eerstgeborenen zijner schapen, en van hun vet. En de HEERE zag Habel en zijn offer aan; Maar Kaïn en zijn offer zag Hij niet aan. Toen ontstak Kaïn zeer, en zijn aangezicht verviel. En de HEERE zeide tot Kaïn: Waarom zijt gij ontstoken, en waarom is uw aangezicht vervallen? Is er niet, indien gij weldoet, verhoging? en zo gij niet weldoet, de zonde ligt aan de deur. Zijn begeerte is toch tot u, en gij zult over hem heersen. En Kaïn sprak met zijn broeder Habel; en het geschiedde, als zij in het veld waren, dat Kaïn tegen zijn broeder Habel opstond, en sloeg hem dood.”*

1 Joh. 3:10-12 – *“Hierin zijn de kinderen Gods en de kinderen des duivels openbaar. Een iegelijk, die de rechtvaardigheid niet doet, die is niet uit God, en die zijn broeder niet liefheeft, Want dit is de verkondiging, die gij van den beginne gehoord hebt, dat wij elkander zouden liefhebben. Niet gelijk Kaïn, die uit den boze was, en zijn broeder doodsloeg; en om wat oorzaak sloeg hij hem dood? Omdat zijn werken boos waren, en van zijn broeder rechtvaardig.”*

Hebr. 11:4 – *“Door het geloof heeft Abel een meerdere offerande Gode geofferd dan Kaïn, door hetwelk hij getuigenis bekomen heeft, dat hij rechtvaardig was, alzo God over zijn gave getuigenis gaf; en door hetzelfde geloof spreekt hij nog, nadat hij gestorven is.”*

Leest u in dit verband ook vs. 1.

Na het afwijzen van zijn offer was Kaïn *“zeer ontstoken”*, d.w.z. erg boos. Maar dat is niet persé de direkte reden, dat de bijbel zegt dat de werken van Kaïn boos waren en die van Abel rechtvaardig. Waarom zegt de bijbel dat eigenlijk? We lezen toch totaliter niets dat Abel iets bijzonders had gedaan, waardoor hij het predikaat *“rechtvaardige”* verdiende? Maar blijkbaar werd Abel door God gerechtvaardigd, d.w.z. werd aan hem rechtvaardigheid toegerekend, omdat hij het juiste offer aan God had gebracht. Dat móét wel de enige juiste conclusie zijn. Abel had een lam geofferd. Dát maakte het onderscheid en dat was de reden dat Abel's offer werd aanvaard, terwijl Kaïn's offer werd afgewezen.

We moeten dit verhaal beschouwen vanuit onze kennis van God's reddingsplan voor de wereld. *“Zie het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegneemt”*; riep Johannes de Doper toen hij Jezus zag naderen. Abel gaf het beste van zijn kudde en offerde een lammetje waarmee hij in lijn was met Gods raadsplan, namelijk het prijsgeven van Zijn Oogappel, Zijn eigen Zoon, voor een verloren wereld.

Heeft Abel ten volle beseft wat hij deed? Dat vertelt de bijbel niet, maar het feit dat hij aan God een pasgeboren lammetje offerde, bewijst dat God voor hem de eerste prioriteit was.

Het bewijst dat hij met God een relatie had. Hij gaf immers een lam en alleen een ware herder weet wat dat betekent. Deze wéét wat dit in het hart uitwerkt. Het moet vreselijk voor een herder zijn om een zacht, teer, net geboren lam uit zijn kudde te moeten slachten en offeren. Abel was in lijn met Gods reddingsplan, namelijk rechtvaardigmaking en redding op grond van geloof in het Bloed van Gods eigen Lam, Zijn geliefde Zoon.

Het offer van Kaïn was echter in lijn met de vloek die God over de aarde en de mens na de zondeval uitsprak. Kaïn bracht de vruchten van de vervloekte aarde. Hij had er zelf hard voor gewerkt in het zweet zijns aanschijns. Lees Gen. 3:16-19. De lijn van Gods reddingsplan voor de zondige wereld verder volgend, betekent dit dat Kaïn zélf werkte voor zijn gerechtigheid. En dat hij de verlossing op grond van het bloed van een geslacht lam afwees.

Kain heeft dit alles waarschijnlijk niet bewust geweten. Abel had het wellicht instinctief aangevoeld, maar Kaïn echter niet. Doch Kaïn's offer kón door God niet worden aanvaard.

Maar hoe zit het dan met de grote Genade van God? Kaïn had Abel toch nog niet vermoord? Toch noemt de bijbel zijn werk (het brengen van een offer) onrechtvaardig. Maar weet u, broeders en zusters, God bracht Kaïn ná zijn afgewezen offer, maar nog vóór zijn gruwel daad een te offeren lammetje. Herkansing! Want Zijn grote Genade gold en geldt ook Kaïn. Kaïn had een verkeerd offer gebracht, maar hij bleef helaas daarin volharden, zelfs nádat God hem een ander lammetje had aangeboden. En deze weigering van Gods genereuze, genadevolle aanbod leidde ertoe, dat hij vervolgens zijn broer vermoordde. Wie Gods Genade afwijst bied aan satan een niet te missen kans!

Gen. 4:5-7 (SV) – *“Maar Kaïn en zijn offer zag Hij niet aan. Toen ontstak Kaïn zeer, en zijn aangezicht verviel. En de HEERE zeide tot Kaïn: Waarom zijt gij ontstoken, en waarom is uw aangezicht vervallen? Is er niet, indien gij weldoet, verhoging? en zo gij niet weldoet, de zonde ligt aan de deur. Zijn begeerte is toch tot u, en gij zult over hem heersen.”*

God zei: *“Is er niet, indien gij weldoet, verhoging? en zo gij niet weldoet, de zonde ligt aan de deur.”* Het woord vertaald met “zonde” is in het Hebreeuws “chatta” (חַטָּאָה) en betekent “zonde”, maar óók “zondoffer” (lees Ex. 29:14; Lev. 4:3,14,21 en vele andere teksten). Gezien de context moet de vertaling in de Statenvertaling wel foutief zijn en dus ook de uitleg dat de zonde op Kaïn loerde aan de deur van zijn hart. Waar wij natuurlijk alert op moeten zijn! Maar óók mogen we bij het gebruikte werkwoord “liggen” vraagtekens zetten. In het Hebreeuws luidt dit werkwoord “rabats” (רָבַץ), wat betekent “bukken, kruipen, als een dier met gevouwen poten liggen, neerliggen”. God zei blijkbaar: *“Er ligt een zondoffer (dus een lam) voor jouw deur!”*

Omdat God Genadig is, óók voor Kaïn die de Wet en Zijn Verlossingsplan door middel van Zijn Zoon, het Lam, nog niet kende, moet Hij voor de deur van Kaïn's huis alsnog het juiste offer, namelijk een lam, hebben gebracht. Dit lam begeerde dat Kaïn het zou opnemen en offeren. En erover zou heersen, d.w.z. beschikken. Wat is God toch goed en genadig! Maar Kaïn wees het af, zoals uit de rest van het verhaal blijkt. Hij kreeg gelegenheid om zijn fout te herstellen, maar ging er niet op in. Zijn verhouding met God was vól zelfgerechtigheid. M.a.w. Kaïn vond dat zijn offer met vruchten van eigen kracht óók een goed offer was. Met funeste gevolgen! Hij ging verhaal bij zijn broer halen en doodde hem. Gen. 4:8 – *“En Kaïn sprak met zijn broeder Habel; en het geschiedde, als zij in het veld waren, dat Kaïn tegen zijn broeder Habel opstond, en sloeg hem dood.”*

Geliefde broeders en zusters, Abel offerde een smetteloos lam dat hem rechtvaardigde. Kaïn wilde zijn gerechtigheid vinden in de vruchten van eigen werken. Wat verkiezen wij? Rechtvaardiging o.g.v. Jezus' Bloed of o.g.v. onze eigen gerechtigheid? Kies toch Jezus! Elke keer als wij ons vertrouwen in Jezus, Gods Lam stellen, scharen wij ons achter (lees ónder) Zijn Offer aan het kruis. Dan vragen we reiniging door Zijn Bloed. Weet u wat God dan zegt? Hij zegt: *“Jij bent net zoals Abel gerechtvaardigd”*. Moge Hij u en mij deze week zegenen. Amen.